

Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět vlastivěda je zařazen ve 4. ročníku v hodinové dotaci 1,5 hodiny týdně a v 5. ročníku v hodinové dotaci 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách.

Žák získává a rozvíjí poznatky týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky a zdraví. Umí uplatnit pohled do historie i do současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Žák se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří si prvotní ucelený obraz světa. Učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy a reagovat na podněty druhých.

Prakticky poznává místní a regionální skutečnosti, získává kladný vztah k místu bydliště a postupně se rozvíjí jeho národní cítění a vztah k naší zemi. V dopravní výchově se učí bezpečně pohybovat pěšky i na kole.

Osvojuje si základy vhodného chování mezi lidmi, seznamuje se základními právy a povinnostmi člověka, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společností i svět. Získává prvotní poznatky a dovednosti budoucího občana demokratického státu.

Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Žák se učí samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů.

Žák poznává Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Sleduje možnosti k ochraně přírody a životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

Žák získává základní poučení o zdraví, první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žák vyhledává a třídí informace, porovnává výsledky pozorování

Kompetence k řešení problémů

- žák vnímá a rozpoznává nejrůznější problémové situace ve škole

Kompetence komunikativní

- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse

Kompetence sociální a personální

- žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry, ohleduplně jedná s druhými lidmi, v případě potřeby poskytne pomoc, nebo o ni požádá

Kompetence občanské

- žák respektuje názory druhých lidí, chová se zodpovědně v krizových situacích, chápe základní ekologické souvislosti, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

- žák si osvojuje správnou organizaci práce, návyky pracovní kázně, získává smysl pro pracovní soutěžení, učí se vlastní prací přispívat k zvelebení životního prostředí

Název vyučovacího předmětu: Vlastivěda**Ročník: 4.****Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:**

Očekávaná výstupy (z RVP)	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Metody, projekty, pomůcky, učební materiály ...	Poznámky
<ul style="list-style-type: none">• Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.• Vyhledává typické regionální zvláštnosti	<ul style="list-style-type: none">• Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, počet obyvatel, členitost a přírodní poměry, povrch, vodstvo, města – Praha a další významná města. Podnebí a počasí. Půdy a zemědělství. Nerostné bohatství a průmysl.	<ul style="list-style-type: none">• Výtvarná výchova• Přírodověda• PT 1.1.1• PT 1.1.2• PT 1.2.3• PT 2.2.1	<ul style="list-style-type: none">• Práce s tiskovým materiálem• Mapa ČR• Soubor map ČR• Plány měst• Jízdní řady• Turistické mapy• Encyklopedie• Obrazový materiál	
<ul style="list-style-type: none">• Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.• Rozlišuje mezi náčrty a plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje na mapách naší republiky.	<ul style="list-style-type: none">• Práce s mapou – světové strany – hlavní, vedlejší. Směrová růžice, kompas, buzola. Glóbus, mapy, plány. Poledníky, rovnoběžky. Pozorování a popis krajiny v terénu. Čtení z plánu a turistické mapy. Měřítko mapy. Nadmořská výška. Značky, legenda mapy.	<ul style="list-style-type: none">• Výtvarná výchova• Přírodověda• Tělesná výchova• PT 1.1.5	<ul style="list-style-type: none">• Demonstrace• Práce s tiskovým materiálem• Soutěže• Vycházka• Mapa ČR• Soubor map ČR• Plány měst• Turistické mapy• Buzola, kompas	
<ul style="list-style-type: none">• Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovnává způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.• Vyvodí a dodržuje pravidla soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).• Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem, dokáže vyjádřit svůj názor,	<ul style="list-style-type: none">• Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, zájmové spolky, politické strany, národnostní menšiny, etnické a náboženské skupiny.• Jízdní řady.	<ul style="list-style-type: none">• Český jazyk• PT 1.1.2• PT 1.1.5• PT 1.2.1• PT 1.2.3• PT 4.4.1• PT 4.4.2• PT 4.4.4• PT 4.4.5• PT 6.6.7	<ul style="list-style-type: none">• Rozhovor• Práce s učebnicí• Problémové vyučování• Obrazový materiál• Glóbus	

Očekávaná výstupy (z RVP)	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Metody, projekty, pomůcky, učební materiály ...	Poznámky
<p>popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky.</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy. 				
<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam, chápe důležitost ochrany státu Rozumí využití hotovostní a bezhotovostní formy peněz Chápe význam úlohy bank 	<ul style="list-style-type: none"> Naše vlast - vznik ČR, základy státního zřízení, politický systém ČR, státní správa a samospráva, vláda, prezident, parlament, státní symboly, volby. Armáda ČR Bankovníctví 	<ul style="list-style-type: none"> Hudební výchova PT 2.2.1 PT 2.2.2 PT 2.2.3 PT 2.2.4 PT 4.4.5 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s učebnicí Didaktická technika 	
<ul style="list-style-type: none"> Poukáže v nejbližším okolí na některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce. Rozlišuje aktivity, které mohou prostředí a zdraví člověka podporovat nebo poškozovat. 	<ul style="list-style-type: none"> Životní prostředí – ochrana přírody, národní parky, chráněné krajinné oblasti, třídění odpadu. Dopravní výchova 	<ul style="list-style-type: none"> PT 5.5.3 PT 5.5.4 	<ul style="list-style-type: none"> Rozhovor Práce s učebnicí Samostatná práce Práce ve skupinách Návštěva DDH 	
<ul style="list-style-type: none"> Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy. Využívá knihoven a muzeí pro seznámení s minulostí, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody a kulturních památek. Rozeznává současné a minulé Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků 	<ul style="list-style-type: none"> Lidé a čas – orientace v čase – časová přímka, letopočet. Současnost a minulost v našem životě – nejstarší dějiny naší země do konce 18.st. Státní svátky a významné dny. Památná místa. 	<ul style="list-style-type: none"> PT 2.2.2 Český jazyk Přírodověda 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s učebnicí Práce s tiskovým materiálem Pomocné literární zdroje 	

Očekávaná výstupy (z RVP)	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Metody, projekty, pomůcky, učební materiály ...	Poznámky
a významných dnů.				
<ul style="list-style-type: none"> Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území. 	<ul style="list-style-type: none"> Báje, mýty, pověsti jako prostředek k probuzení zájmu o dějiny národa. 	<ul style="list-style-type: none"> Český jazyk Hudební výchova PT 2.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s učebnicí Práce s tiskovým materiálem 	

Název vyučovacího předmětu: Vlastivěda

Ročník: 5.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Očekávané výstupy (z RVP)	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Metody, projekty, pomůcky, učební materiály ...	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu • Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich • Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického • Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje na mapách naší republiky, Evropy a polokouli 	<ul style="list-style-type: none"> • Země, kontinenty a oceány – najde na mapě i globu, ukáže polokoule a zeměpisná pásma • Evropa, státy Evropy - jejich poloha, povrch, vodstvo, důležitá města, státní zřízení, kultura národů, země EU • Sousední státy ČR • Praha a její okolí – poloha, historie a památky Prahy, Praha jako středisko kultury a dopravy • Regiony ČR – důležitá města těchto oblastí, jejich pohoří, vodstvo, průmysl, zemědělství, významné památky, rekreační a kulturní možnosti • Chráněné krajinné oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> • Český jazyk • Výtvarná výchova • Cizí jazyk • Pracovní činnosti • Matematika • Hudební výchova • Přírodověda • PT 1 • PT 2.2 • PT 3 • PT 4 • PT 5 • PT 6.1 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce skupinová, párová, hromadná i individuální • Problémové vyučování • Výuka formou didaktických her • Slovní metody (rozhovor, diskuze, vypravování...) • Učebnice, • Encyklopedie • Obrazový materiál • Nástěnné mapy • Soubory map • Globus • Didaktická technika • Tiskový materiál (noviny, časopisy..) 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích 	<ul style="list-style-type: none"> • Vztahy mezi lidmi a národy, respektování kultury, víry a rasy, nebezpečí terorismu, ochrana osobnosti, majetku, duševních hodnot, návrhy na zlepšení života a vstřícné 	<ul style="list-style-type: none"> • Český jazyk • Cizí jazyk • Výtvarná výchova • Přírodověda • PT 1 • PT 2 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce skupinová, hromadná i individuální • Problémové vyučování • Slovní metody (rozhovor, 	

Očekávané výstupy (z RVP)	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Metody, projekty, pomůcky, učební materiály ...	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami , v rodině, v obci • Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky • Rozpozná ve svém okolí jednání a chování , která se už tolerovat nedají a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy • Rozlišuje základní formy vlastnictví, používá peníze v běžných situacích • Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí města 	<p>řešení problémů ve společnosti lidí a soužití s přírodou</p>	<ul style="list-style-type: none"> • PT 3 • PT 4 • PT 6 	<p>diskuse, vypravování...)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Učebnice • Encyklopedie • Tiskový materiál 	

Očekávané výstupy (z RVP)	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Metody, projekty, pomůcky, učební materiály ...	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje s časovými údaji • Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti • Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce našich předků na našem území v minulosti a současnosti • Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů 	<ul style="list-style-type: none"> • Politický, hospodářský a kulturní rozvoj v 19.stol. • I. světová válka • Vznik ČSR • II. světová válka a okupace • Významné události ve vývoji ČR po 2. světové válce • Listopadová revoluce 1989 a vývoj demokracie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Český jazyk • Matematika • Výtvarná výchova • Hudební výchova • PT 1 • PT 2 • PT 3 • PT 4 • PT 6.1 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce skupinová, párová, hromadná, individuální • Slovní metody • Exkurze, muzea, výstavy • Obrazový materiál • Učebnice • Encyklopedie • Archivní materiál • Tiskový materiál 	